



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 771

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 10 august 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI	
10. — Decizie privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară	2
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 262 din 22 aprilie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017, în ansamblul său, și a Legii nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, precum și a prevederilor art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor	3–7
Decizia nr. 370 din 3 iunie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență	8–11
Decizia nr. 401 din 10 iunie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale	12–13
Decizia nr. 404 din 10 iunie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de la comunicarea hotărârilor definitive” din cuprinsul art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865	14–15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
4.597. — Ordin al ministrului educației pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat	16

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****DECIZIE****privind convocarea Senatului în sesiune extraordinară**

În temeiul dispozițiilor art. 66 alin. (2) și (3), ale art. 115 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 84 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — Se convoacă Senatul în sesiune extraordinară, în data de 10 august 2021, ora 14,00. Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

PREȘEDINTELE SENATULUI

ANCA DANA DRAGU

București, 10 august 2021.

Nr. 10.

ANEXĂ**Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru al Senatului
pentru sesiunea extraordinară din data de 10 august 2021**

— sesiune extraordinară —

I. Proiectul ordinii de zi

1. Informare cu privire la proiectele de legi privind aprobarea unor ordonanțe de urgență ale Guvernului:

— Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2021 pentru abrogarea art. 72 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2020 privind reglementarea unor măsuri, începând cu data de 15 mai 2020, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pentru prelungirea unor termene, pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, a Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și a altor acte normative. (b356/2021).

II. Proiectul programului de lucru

Marți, 10 august 2021

ora 14,00 — Lucrări în Plenul Senatului

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 262**

din 22 aprilie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017, în ansamblul său, și a Legii nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, precum și a prevederilor art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor și ale art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, „în măsura în care acestea sunt interpretate în sensul aplicării plafonului de 8.500 lei și drepturilor la indemnizație stabilite anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017”, excepție ridicată de Lucian Ciprian Cucu în Dosarul nr. 1.163/114/2018 al Tribunalului Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.477D/2018.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, doamna avocat Irina Speciac, în calitate de apărător ales, cu împuternicire avocațială depusă la dosarul cauzei. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 2.033D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor și a Legii nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, ridicată de Mirela Radu în Dosarul nr. 13.078/3/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentantul autorului excepției și al Ministerului Public sunt

de acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 2.033D/2018 la Dosarul nr. 1.477D/2018, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia și susține, în esență, că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) și celor ale art. 44, în măsura în care normele supuse controlului de constituționalitate sunt interpretate în sensul aplicării plafonului de 8.500 lei și drepturilor la indemnizație stabilite printr-o hotărâre a unei autorități administrative anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017.

7. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată prin deciziile nr. 400 din 18 iunie 2020 și nr. 50 din 26 ianuarie 2021, în care au fost analizate critici identice celor formulate în prezentele cauze.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

8. Prin Încheierea din 2 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.163/114/2018, **Tribunalul Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor și ale art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, „în măsura în care acestea sunt interpretate în sensul aplicării plafonului de 8.500 lei și drepturilor la indemnizație stabilite anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017”.**

9. Prin Încheierea din 26 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 13.078/3/2018, **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor și ale Legii nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a**

Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.

10. Excepția a fost ridicată de reclamantul Lucian Ciprian Cucu și Mirela Radu în cauze având ca obiect anularea unui act administrativ, prin care s-a modificat cuantumul indemnizației lunare pentru creșterea copilului.

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că domeniul de aplicare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 este protecția socială și trebuie acordată o atenție sporită dispozițiilor ce aduc modificări majore, sectorul acesta fiind puternic ocrotit la nivel comunitar. Așadar, sunt impuse o serie de reguli ce trebuie urmate pentru o informare corectă și o transparență ridicată, lucru ce nu s-a realizat în nota de fundamentare a actului normativ menționat.

12. Se consideră că art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017, potrivit căruia această normă „se aplică începând cu drepturile aferente lunii septembrie 2017”, are o formulare precară, întrucât lasă de înțeles că plafonarea s-ar aplica și situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a ordonanței, contrar principiului neretroactivității legii.

13. Se afirmă că, în avizul său, Consiliul Legislativ menționează că „nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate”, iar Consiliul Economic și Social că „se impune o perioadă de tranziție de minim 9 luni pentru aplicarea prevederilor din proiectul de act normativ”, însă Guvernul nu a luat nicio măsură.

14. Se susține, în esență, că legea nouă nu poate fi aplicată raporturilor juridice născute anterior intrării ei în vigoare, ci doar celor ce se vor constitui, modifica sau stinge după intrarea sa în vigoare, precum și tuturor efectelor produse de situațiile juridice formate după abrogarea legii vechi. Astfel, nu este justificată aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 la o situație juridică născută anterior intrării sale în vigoare. Acest fapt contravine, totodată, și principiului de drept european al protecției așteptărilor legitime ale cetățenilor care impune atât existența unei legislații predictibile, unitare și coerente, cât și limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice, astfel încât cetățenii unui stat european să aibă posibilitatea de a previziona drepturile și obligațiile la care se vor supune, iar corelând acest principiu cu cel constituțional încălcat, principiul neretroactivității, rezultă o situație injustă.

15. Se apreciază că la adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 nu a existat o situație extraordinară, contrar dispozițiilor art. 115 alin. (4) din Constituție. Menținerea deficitului bugetar sub 3% este un obiectiv asumat de statul român prin Pactul de stabilitate și creștere care are ca obiective principale supravegherea și coordonarea politicilor bugetare ale țărilor membre ale Uniunii Europene pentru a asigura preventiv disciplina bugetară în cadrul Uniunii Europene. Obiectivele bugetare pe termen mediu sunt prezentate de către statele din afara zonei euro prin programe de convergență care sunt evaluate de către Comisie și fac obiectul unor recomandări ale Consiliului. Prin Programul de convergență aferent anilor 2017—2020 al României sunt prezentate o serie de măsuri și obiective ce au ca scop menținerea stabilității economice pe termen mediu, printre care este analizată și necesitatea plafonării indemnizației de creștere a copilului. Deși în programul prezentat Comisiei nu se regăsesc necesitatea plafonării indemnizației și urgența, ci numai oportunitatea, Guvernul a procedat la emiterea ordonanței de urgență și plafonarea indemnizației, fără a exista o situație extraordinară. Totodată, se menționează cuantumul alocației de stat din alte state membre ale Uniunii Europene, respectiv din Austria, Belgia, Germania, Polonia și Ungaria. Așadar, comparând sistemul nostru social cu cel al statelor date ca exemplu în nota de fundamentare a

Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017, conchide că, din punctul de vedere al alocației, diferențele sunt foarte mari.

16. Se afirmă că atât motivarea cuprinsă în nota de fundamentare, cât și art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 restrâng drepturi câștigate la momentul nașterii copilului.

17. Se apreciază că dreptul la indemnizația pentru creșterea copilului poate fi asimilat unui drept de proprietate. Prin urmare, emiterea unei noi decizii în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 „echivalează cu privarea de o sumă de bani, fapt ce contravine art. 44 alin. (3) din Constituție și art. 1 paragraful 1 din Primul Protocol adițional la Convenție”.

18. Se consideră că, prin încălcarea art. 16 din Constituție, în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 se justifică plafonarea indemnizației prin faptul că „se creează decalaje mari între drepturile acordate”. Însă diferențele sociale, culturale și economice sunt rezultatul direct al principiilor democratice ce își au izvorul în libertatea de exprimare, gândire și dreptul de proprietate. Or, nu se poate susține că cei care primesc o indemnizație la nivelul minim stabilit de lege sunt discriminați în raport cu cei care au venituri net superioare, întrucât nu pot fi comparate pregătirea profesională, vechimea în muncă sau domeniul în care aceștia își desfășoară activitatea.

19. În final, se susține că lipsește evaluarea impactului socio-economic al actului normativ criticat, iar aplicabilitatea acestuia la o situație juridică născută anterior adoptării sale încalcă principiul neretroactivității legii și conduce la restrângerea exercițiului unor drepturi.

20. **Tribunalul Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, având în vedere jurisprudența Curții Constituționale reflectată prin deciziile nr. 765 din 15 iunie 2011 și nr. 871 din 25 iunie 2010. Ca atare, instanța apreciază că, pentru identitate de raționament juridic, se impune a fi respinsă și excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.

21. **Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, întrucât legiuitorul a limitat nivelul indemnizației lunare pentru creșterea copiilor la suma de 8.500 lei, fără a afecta în vreun fel dreptul de proprietate, iar statul român nu a negat/înlăturat acest drept, ci a stabilit un plafon maxim. De asemenea, instanța apreciază că nu se poate reține încălcarea art. 16 din Constituție, având în vedere că legiuitorul a stabilit un tratament egal pentru toate persoanele aflate în aceeași situație. Totodată, se arată că emiterea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 a fost justificată de motivele expuse în preambulul actului normativ, iar rațiunea măsurii dispuse de legiuitor își are izvorul într-o situație de excepție, respectiv lipsa resurselor bugetare necesare pentru a acoperi plata tuturor drepturilor de asistență socială gestionate de stat, context în care și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis că statul are dreptul de a dispune cu privire la măsurile fiscale ce se impun pentru buna funcționare a instituțiilor sale.

22. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

23. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile apărătorului autorului excepției, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

24. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

25. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit dispozițiilor încheierilor de sesizare, prevederile art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor și ale art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, „în măsura în care acestea sunt interpretate în sensul aplicării plafonului de 8.500 lei și drepturilor la indemnizație stabilite anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017”, precum și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 și Legea nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor. Însă, având în vedere notele autorilor, precum și obiectul cauzelor în cadrul cărora a fost invocată această excepție, Curtea reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 7 august 2017, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017, în ansamblul său, Legea nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1011 din 20 decembrie 2017, și art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 28 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare. Articolele de lege criticate în mod punctual au următorul conținut:

— Art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017: „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 10 decembrie 2010, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(2) Indemnizația lunară prevăzută la alin. (1) se stabilește în cuantum de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului și nu poate fi mai mică de 85% din cuantumul salariului minim brut pe țară garantat în plată și nici mai mare de 8.500 lei.»”;

— Art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017: „Prevederile art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 132/2011, cu modificările și completările ulterioare, modificate prin prezenta ordonanță de urgență, se aplică începând cu drepturile aferente lunii septembrie 2017.”;

— Art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010: „Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la alin. (1) este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului. Cuantumul minim al indemnizației lunare nu poate fi mai mic decât suma rezultată din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 2,5 la valoarea indicatorului social de referință, iar cuantumul maxim al acesteia nu poate depăși valoarea de 8.500 lei”.

26. În opinia autorilor excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 44 privind dreptul de proprietate privată, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 115 alin. (4) și (6) privind condițiile de adoptare a ordonanțelor de urgență ale Guvernului. De asemenea, se invocă prevederile art. 1 paragraful 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

27. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii acesteia critică soluția legislativă ce limitează, începând cu luna septembrie 2017, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, la suma de 8.500 lei, care este inferioară cuantumului indemnizației acordate anterior, în temeiul art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma anterioară modificărilor aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017.

28. Curtea constată că soluția legislativă menționată a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate din perspectiva unor critici asemănătoare, prin Decizia nr. 362 din 16 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 27 august 2020, Decizia nr. 400 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 30 septembrie 2020, Decizia nr. 50 din 26 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 243 din 10 martie 2021, și Decizia nr. 39 din 19 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 351 din 6 aprilie 2021, excepțiile de neconstituționalitate fiind respinse, ca neîntemeiate.

29. Astfel, prin Decizia nr. 362 din 16 iunie 2020, precitată, paragraful 39, Curtea a observat că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, instituind, în esență, o limită maximă de 8.500 lei a indemnizației lunare pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, începând cu drepturile aferente lunii septembrie 2017. Dreptul la concediul pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și la o indemnizație lunară a fost reglementat inițial prin art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1008 din 14 noiembrie 2005. În prezent, acest drept este reglementat de art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010. Din examinarea evoluției legislative în această materie reiese că indemnizația lunară pentru

creșterea copilului a suferit o serie de modificări atât referitoare la cuantum (procentul din venitul beneficiarului), cât și în ceea ce privește instituirea unor limite minime și/sau maxime ale acesteia. Astfel, înainte de intrarea în vigoare a actului normativ criticat, era aplicabil art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, în forma modificată prin Legea nr. 66/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 304 din 20 aprilie 2016, potrivit căruia *„Indemnizația lunară prevăzută la alin. (1) se stabilește în cuantum de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului și nu poate fi mai mică de 85% din cuantumul salariului minim brut pe țară garantat în plată”*. Așadar, înainte de intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 nu exista o limită maximă a indemnizației lunare pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, ci doar o limită minimă. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 s-a adăugat și o limită maximă de 8.500 lei a indemnizației lunare pentru creșterea copilului, începând cu drepturile aferente lunii septembrie 2017. Această limită maximă s-a menținut până în prezent, în acest sens fiind dispozițiile art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2017, potrivit căruia *„Cuantumul indemnizației lunare prevăzute la alin. (1) este de 85% din media veniturilor nete realizate în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului. Cuantumul minim al indemnizației lunare nu poate fi mai mic decât suma rezultată din aplicarea unui coeficient de multiplicare de 2,5 la valoarea indicatorului social de referință, iar cuantumul maxim al acesteia nu poate depăși valoarea de 8.500 lei”*.

30. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă formulate în Dosarul nr. 2.033D/2018, critici vizând Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017, în ansamblul său, prin Decizia nr. 362 din 16 iunie 2020, precitată, paragraful 41, Curtea a constatat că „aspectele privind imposibilitatea de plată a tuturor drepturilor de asistență socială vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, urgența fiind motivată în preambulul actului normativ criticat. Așa cum a statuat Curtea în jurisprudența sa, de exemplu prin Decizia nr. 389 din 14 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 28 septembrie 2016, paragraful 49, legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai ales a celor sociale și economice, de o marjă de apreciere, pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public, care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a acestuia (a se vedea în acest sens Decizia Curții Europene a Drepturilor Omului din 4 septembrie 2012, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel Dumitru și alții împotriva României*, paragraful 49). Prin urmare, criticile referitoare la încălcarea art. 115 alin. (4) din Constituție sunt neîntemeiate”.

31. Prin Decizia nr. 400 din 18 iunie 2020, precitată, paragraful 23, Curtea a mai reținut că dreptul la indemnizația pentru creșterea copilului este „o expresie a statului social, respectiv a obligației statului de a interveni prin măsuri adecvate pentru susținerea cetățenilor care, din motive obiective, se află în situații defavorabile, de natură să afecteze dreptul acestora la un nivel de trai decent”, dar că în această categorie de drepturi intră și alte măsuri de asistență socială, așa cum sunt alocația de stat pentru copii, ajutoarele și alocațiile acordate categoriilor defavorizate și drepturile persoanelor cu dizabilități, la care se

face trimitere în nota de fundamentare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017. Legiuitorul este singurul în măsură să aprecieze, în funcție de resursele financiare disponibile, condițiile și cuantumul acordării acestor drepturi, astfel încât să realizeze o acoperire cât mai adecvată și echitabilă a diverselor nevoi pe care le invocă diferitele categorii sociale aflate în situații speciale, care justifică acordarea asistenței sociale. Curtea a apreciat că a proceda la o examinare în sensul cerut de autorul excepției de neconstituționalitate ar însemna, în realitate, o analiză asupra oportunității distribuirii unor resurse bugetare, aspect ce excedează însă competenței de control constituțional.

32. Cu privire la criticile de neconstituționalitate intrinsecă, ce vizează conținutul normativ al textelor de lege care stabilesc un plafon al indemnizației pentru creșterea copilului, prin Decizia nr. 362 din 16 iunie 2020, precitată, paragraful 49, Curtea a statuat că indemnizația pentru creșterea copilului nu este un drept bazat pe principiul contributivității, ci este o prestație de asistență socială cu caracter universal, bazată pe principiul solidarității sociale, menită să asigure tuturor familiilor condiții egale de creștere a copiilor. Potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010, *„Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare venituri supuse impozitului, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară”*.

33. Referitoare la încălcarea principiului constituțional al neretroactivității legii civile, prin Decizia nr. 362 din 16 iunie 2020, paragraful 45, Curtea a constatat că textele de lege criticate afectează indemnizațiile pentru creșterea copilului doar pe viitor și numai în ceea ce privește cuantumul acestora, prin instituirea unei limite maxime de 8.500 lei. Condițiile privind acordarea acestor indemnizații nu sunt afectate de noile reglementări. De asemenea, Curtea a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 nu are efecte asupra prestațiilor deja obținute anterior intrării sale în vigoare, care constituie *facta praeterita*, ci numai asupra prestațiilor încasate începând cu luna septembrie 2017, după intrarea sa în vigoare, conformându-se astfel dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia *„Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”*.

34. Așa cum a reținut Curtea în jurisprudența sa, dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului, nefiind consacrat expres în Constituție, reprezintă o opțiune a legiuitorului. Prin instituirea unei limite maxime de 8.500 lei a indemnizației pentru creșterea copilului, legiuitorul nu a încălcat principiul egalității în fața legii, consacrat de art. 16 din Constituție, neinstituind discriminări pentru persoanele cu venituri superioare.

35. Totodată, analizând susținerile referitoare la încălcarea prevederilor constituționale și internaționale privind dreptul de proprietate, prin decizia anterioară, paragraful 48, Curtea a reținut că indemnizațiile viitoare pentru creșterea copilului nu se încadrează în noțiunea de „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție și nici nu sunt garantate de dispozițiile art. 44 din Constituție, cu excepția celor deja încasate. Prin urmare, limitarea indemnizației pentru creșterea copilului la 8.500 lei, aplicabilă drepturilor ce urmau a fi încasate

după data intrării în vigoare a actului normativ criticat, nu poate reprezenta o ingerință în sfera protecției proprietății private.

36. În ceea ce privește criticile referitoare la încălcarea principiului protecției așteptărilor legitime și al securității raporturilor juridice, Curtea apreciază că sunt relevante cele reținute prin Decizia nr. 400 din 18 iunie 2020, paragrafele 18 și 19. Prin această decizie, Curtea a invocat Decizia nr. 788 din 27 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 22 noiembrie 2012, în care a reținut că indemnizația pentru creșterea copilului este o prestație de asistență socială cu caracter universal, bazată pe principiul solidarității sociale, menită să asigure tuturor familiilor condiții egale de creștere a copiilor. Această prestație este, între altele, o expresie a statului social, respectiv a obligației statului de a interveni prin măsuri adecvate pentru susținerea cetățenilor care, din motive obiective, se află în situații defavorabile, de natură să afecteze dreptul acestora la un nivel de trai decent. De asemenea, acordarea indemnizației pentru creșterea copilului poate fi privită și ca o măsură de protecție a copiilor, așa cum dispune art. 49 alin. (1) din Constituție. Cu toate acestea, acordarea dreptului în discuție reprezintă pentru legiuitor o obligație de mijloace, ce depinde în mare măsură de contextul social și economic în care este reglementată și de resursele financiare pe care statul le poate aloca în această direcție. Astfel, neavând o nominalizare expresă în Constituție, dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului reprezintă o opțiune a legiuitorului, acesta fiind liber ca, în funcție de resursele financiare disponibile, să stabilească acordarea acestui drept, conținutul și limitele acestuia, precum și condițiile în care poate fi acordat și să le modifice atunci când realitățile economice și sociale o impun. Totodată, prin Decizia nr. 765 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 476 din 6 iulie 2011, Curtea a reținut că, în măsura în care anumite drepturi nu sunt nominalizate expres de Constituție, legiuitorul este liber să aleagă, în funcție de politica statului, de resursele

financiare, de prioritatea obiectivelor urmărite și de necesitatea îndeplinirii și a altor obligații ale statului consacrate deopotrivă la nivel constituțional, care sunt măsurile prin care va asigura cetățenilor un nivel de trai decent și să stabilească condițiile și limitele acordării lor. De asemenea va putea dispune modificarea sau chiar încetarea acordării măsurilor de protecție socială luate, fără a fi necesar să se supună condițiilor art. 53 din Constituție, întrucât acest text constituțional privește numai drepturile consacrate de Legea fundamentală, iar nu și cele stabilite prin legi. Pentru aceleași considerente, prin Decizia nr. 765 din 15 iunie 2011, Curtea a apreciat că libertatea de care dispune legiuitorul în sensul modificării condițiilor de acordare a unor drepturi pentru viitor în conformitate cu politica adoptată de stat nu poate fi privită ca o încălcare a principiului protecției așteptărilor legitime.

37. Având în vedere cele anterior referite, prin Decizia nr. 186 din 26 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1122 din 23 noiembrie 2020, paragraful 41, Curtea nu a putut reține critica de neconstituționalitate raportată la art. 115 alin. (6) din Legea fundamentală, întrucât dreptul la indemnizația pentru creșterea copilului nu este un drept prevăzut de Constituție.

38. În final, cât privește invocarea dispozițiilor art. 53 din Legea fundamentală, Curtea a reținut că acestea nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu este incidentă ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

39. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziilor enunțate anterior își păstrează în mod corespunzător valabilitatea în prezenta cauză.

40. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Lucian Ciprian Cucu în Dosarul nr. 1.163/114/2018 al Tribunalului Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și de Mirela Radu în Dosarul nr. 13.078/3/2018 al Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. I pct. 1 și ale art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2017, în ansamblul său, și Legea nr. 261/2017 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, precum și prevederile art. 2 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Buzău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 22 aprilie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 370

din 3 iunie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel-Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, excepție ridicată de Gabriel Rusu în Dosarul nr. 8.403/99/2015/a1 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — Faliment. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.210D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.674D/2018, având un obiect identic al excepției de neconstituționalitate, ridicată de Mircea Alexandru Georgescu și Levente Benko în Dosarul nr. 5.181/3/2017/a1 al Tribunalului București — Secția a VII-a civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.210D/2018 și nr. 1.674D/2018, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, dispune conexarea Dosarului nr. 1.674D/2018 la Dosarul nr. 1.210D/2018, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin Sentința civilă nr. 1.222 din 10 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 8.403/99/2015/a1, **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — Faliment a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Gabriel Rusu cu prilejul judecării unei cauze având ca obiect atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență.

8. Prin Încheierea din 5 octombrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 5.181/3/2017/a1, **Tribunalul București — Secția a VII-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014.** Excepția de neconstituționalitate a fost

ridicată de pârâții Mircea Alexandru Georgescu și Levente Benko cu prilejul judecării unei cauze civile având ca obiect cererea întemeiată pe dispozițiile art. 169 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

9. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin că ficțiunea juridică creată de legiuitor prin reglementarea prezumției relative de culpă și de legătură de cauzalitate între faptă și prejudiciu este neconstituțională și lipsită de efecte în condițiile în care lipsesc dovezile primare referitoare la faptele ilicite privind neținerea contabilității, ascunderea documentelor contabile și, mai ales, la legătura de cauzalitate între aceste fapte și starea de insolvență. Precizează că prevederile art. 138 alin. (1) lit. c), d) și e) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței au preluat soluția legislativă consacrată inițial de art. 124 alin. (1) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, însă aceste dispoziții nu instituiau o prezumție de culpă a persoanei a cărei răspundere se solicită, motiv pentru care, analizând excepțiile de neconstituționalitate ale acestor dispoziții, prin deciziile pronunțate, Curtea Constituțională le-a respins ca fiind neîntemeiate.

10. În cazul Legii nr. 85/2014, însă, autorii excepției arată că situația este diametral opusă, în sensul că legiuitorul a înțeles să instituie o prezumție relativă de culpă în cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu prezumându-se. Astfel, textul de lege criticat prevede una dintre posibilitățile prin care pasivul neacoperit al unei societăți aflate în insolvență se poate recupera de la membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de la orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a societății, fapta ce conduce la atragerea răspunderii putând fi ținerea fictivă a contabilității, acțiunea de a face dispărute documentele contabile sau neefectuarea contabilității în conformitate cu legea. Aceleași dispoziții prevăd și faptul că dacă nu sunt predate documentele contabile cerute de către administratorul/lichidatorul judiciar atât culpa, cât și legătură de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă, această prezumție fiind relativă. Această prezumție este aplicabilă indiferent de posibilitatea sau imposibilitatea de a se prezenta documentele contabile, în tot sau în parte. Conform textului de lege criticat, indiferent de motivul nepredării documentelor contabile, efectul este același, și anume prezumarea culpei și a legăturii de cauzalitate între faptă și prejudiciu, context în care menționează că există situații în care documentele contabile au fost pierdute, precum și situații în care documentele contabile au fost aruncate. În acest sens, arată că o parte din documentele contabile trebuie păstrate 5 ani, iar altele 10 ani, conform Ordinului ministerului finanțelor publice nr. 2.634/2015, așa încât, chiar dacă se respectă prevederile legii referitoare la arhivarea documentelor contabile și acestea sunt distruse/casate după 5/10 ani, legea îl sancționează în mod injust pe administrator pentru neprezentarea documentelor contabile, deși acesta nu are cum să probeze că a ținut contabilitatea în mod corect. Astfel, consideră că sub acest aspect legea nu este echitabilă, iar dreptul la apărare este încălcat, întrucât administratorul nu are nicio posibilitate să răstoarne prezumția instituită de lege.

11. Aceștia apreciază, de asemenea, că instituirea unei prezumții de culpă în persoana administratorului și a celorlalte persoane prevăzute de textul legal criticat implică o inegalitate de tratament în fața legii, deoarece, în situația în care administratorul este într-o imposibilitate subiectivă sau obiectivă de depunere a documentelor fiscale, cel ce formulează cererea de atragere a răspunderii are, practic, și rol de judecător, trebuind doar să dovedească faptul că nu au fost nedepuse documentele contabile. Sub acest aspect, consideră că legea nu este echitabilă, părțile nefiind tratate în mod egal.

12. Se arată, de asemenea, că sancțiunea de suportare a pasivului societății aflate în insolvență/faliment este aplicată pentru o activitate actuală, și anume nedepunerea documentelor contabile. Deși aparent această sancțiune este una patrimonială provenind din legea insolvenței, ea este în realitate o sancțiune fiscală, întrucât sancționează o încălcare a normelor fiscale. Sub acest aspect, autorii excepției susțin că se atribuie o sancțiune pentru neținerea contabilității — fapt trecut, posibil anterior datei de intrare în vigoare a legii, respectiv anul 2014. Astfel, deși în trecut administratorul/persoanele responsabile de ținerea contabilității avea/aveau o expectanță prin raportare la dispozițiile legale referitoare la sancționarea modului în care sunt întocmite și ținute actele contabile, ei sunt sancționați conform legii noi mult mai grav, prin suportarea pasivului societății falite. Așa fiind, consideră că dispozițiile criticate reprezintă o aplicare mascată a legii și pentru trecut și susțin că, astfel, există o inegalitate de tratament între administratorii/persoanele responsabile ce au ținut contabilitatea după intrarea în vigoare a Legii nr. 85/2014 și cei ce au ținut contabilitatea înainte de intrarea în vigoare a acestei legi. Deși prima categorie putea să prevadă consecințele grave ce survin ca urmare a neținerii contabilității în conformitate cu legea, a doua categorie nu avea însă cum să prevadă astfel de consecințe.

13. **Tribunalul Iași — Secția a II-a civilă — Faliment**, în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.210D/2018, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar prevederile art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 sunt constituționale. Astfel, instanța reține că instituirea unei prezumții legale de culpă și a existenței unei legături de cauzalitate nu poate fi considerată neconstituțională, având în vedere caracterul relativ al acestei prezumții ce poate fi răsturnată prin administrarea probei contrare, respectiv a predării documentelor vizate de articolul invocat.

14. **Tribunalul București — Secția a VII-a civilă**, în Dosarul Curții Constituționale nr. 1.674D/2018, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar prevederile art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 sunt constituționale. Instanța precizează că după deschiderea procedurii de insolvență debitorului, prin reprezentanții săi statuari, are obligația de a pune la dispoziția lichidatorului judiciar toate documentele contabile ale societății, iar în baza lor și în exercitarea atribuțiilor prevăzute de art. 97 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, lichidatorul trebuie să stabilească cauzele stării de insolvență și să analizeze dacă aceasta a fost cauzată de organele de conducere prin săvârșirea faptelor prevăzute de art. 169 din Legea nr. 85/2014. În lipsa documentelor contabile, acesta nu este în măsură să stabilească cauzele efective ale ajungerii în încetare de plăți, astfel încât reclamantul este pus în imposibilitatea de a face dovada legăturii de cauzalitate între fapta reprezentată de neținerea unei evidențe contabile în conformitate cu legea și ajungerea în stare de insolvență, ale cărei cauze nu pot fi determinate din culpa procesuală a pârâtului. Din acest motiv, legiuitorul a instituit o prezumție legală, care are însă un caracter relativ și pe care pârâtii o pot răsturna prin raportare la situația de fapt reținută în cauză.

15. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

16. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

17. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

18. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014, potrivit căreia „*La cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte: [...]*”

d) *au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea. În cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă. Prezumția este relativă.*”

19. În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii civile, ale art. 16 alin. (1) care consacră egalitatea în drepturi, ale art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare, ale art. 44 alin. (1), potrivit căreia „*dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege.*”, și ale alin. (2), care prevede că „*Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular.*”, ale art. 53 referitor la „*Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*”, ale art. 135 alin. (2) lit. a), potrivit căreia „*Statul trebuie să asigure libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție;*”, precum și celor ale art. 136 alin. (5) care statuează că „*Proprietatea privată este inviolabilă, în condițiile legii organice.*”

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că soluția legislativă cuprinsă în art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 se regăsea inițial, într-o formă similară, atât în art. 124 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 64/1995 privind procedura reorganizării judiciare și a falimentului, cât și în art. 138 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, iar aceste prevederi de lege au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, cu titlu exemplificativ fiind Decizia nr. 25 din 27 ianuarie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 202 din 8 martie 2004, Decizia nr. 82 din 8 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 120 din 19 februarie 2007, Decizia nr. 1.372 din 27 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 din 3 decembrie 2009, sau Decizia nr. 1.065 din 14 iulie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 675 din 22 septembrie 2011. Prin aceste decizii, Curtea a statuat că prevederile de lege criticate „nu instituie prezumția de culpă a persoanei a cărei răspundere se solicită a fi stabilită, ci prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea comercială debitoare, fapte care au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvență și care pot antrena răspunderea

unor persoane din organele sale de conducere. Stabilirea existenței unor asemenea fapte și a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvență a societății comerciale debitoare se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile și în dreptul comun, pe baza unui probatoriu complet și pertinent. În cadrul acestui proces, persoana a cărei responsabilitate se cere a fi stabilită poate exercita fără nicio îngrădire dreptul la apărare, precum și căile legale de atac.”

21. Referitor la atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență, prin Decizia nr. 412 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1191 din 8 decembrie 2020, Curtea a reținut că în succesiunea evenimentelor desfășurate în procedura insolvenței, administratorul judiciar sau, după caz, lichidatorul, în cazul procedurii simplificate, va întocmi și va supune judecătorului-sindic poate dispune ca o parte a desemnării lichidatorului, un raport asupra cauzelor și împrejurărilor care au dus la apariția insolvenței debitorului, cu menționarea persoanelor cărora le-ar fi imputabilă, raport ce se publică, potrivit legii, în Buletinul procedurilor de insolvență, după caz. În acest context, în cazul în care prin raportul întocmit de administratorul judiciar sau, după caz, de lichidatorul judiciar sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvență a debitorului, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte a pasivului debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice altă persoană care a cauzat starea de insolvență a debitorului, prin una dintre următoarele fapte: au folosit bunurile sau creditele persoanei juridice în folosul propriu sau în cel al unei alte persoane; au făcut acte de comerț în interes personal, sub acoperirea persoanei juridice; au dispus, în interes personal, continuarea unei activități care ducea, în mod vădit, persoana juridică la încetarea de plăți; au ținut o contabilitate fictivă, au făcut să dispară unele documente contabile sau nu au ținut contabilitatea în conformitate cu legea; au deturnat sau au ascuns o parte din activul persoanei juridice ori au mărit în mod fictiv pasivul acesteia; au folosit mijloace ruinătoare pentru a procura persoanei juridice fonduri, în scopul întârzierii încetării de plăți; în luna precedentă încetării plăților au plătit sau au dispus să se plătească cu preferință unui creditor, în dauna celorlalți creditori.

22. Curtea observă că Legea nr. 85/2014 a preluat concepția legii anterioare (și anume Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței) cu privire la natura juridică a răspunderii persoanelor implicate în conducerea, supravegherea sau activitatea debitorului, dacă au comis vreuna dintre faptele ilicite enumerate limitativ de art. 169 din lege, aceasta fiind o răspundere civilă, iar în funcție de izvorul obligației încălcate, răspunderea civilă poate fi delictuală pentru fapta proprie sau contractuală. Răspunderea persoanelor menționate de art. 169 din Legea nr. 85/2014 este condiționată de existența unui pasiv neacoperit, dar poate fi incidentă în toate formele procedurii insolvenței, respectiv generală sau simplificată, de reorganizare ori faliment, iar această formă de răspundere civilă nu poate fi angajată decât dacă debitorul este persoană juridică și numai în cadrul procedurii insolvenței.

23. În ceea ce privește condițiile răspunderii prevăzute de art. 169 din Legea nr. 85/2014, atât în doctrină (a se vedea Stanciu D. Cârpenaru, Mihai-Adrian Hotca, Vasile Nemeș, Codul insolvenței comentat, Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire și de insolvență, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Universul Juridic, București, 2017), cât și în practică, s-a acceptat faptul că răspunderea civilă întemeiată pe dispozițiile art. 169 din actul normativ precitat presupune îndeplinirea următoarelor condiții: săvârșirea unei fapte ilicite, existența prejudiciului, existența legăturii de cauzalitate dintre

fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția făptuitorului. Totodată, în conformitate cu art. 1.357 alin. (1) din Codul civil, „*cel care cauzează altuia un prejudiciu printr-o faptă ilicită, săvârșită cu vinovăție, este obligat să îl repare*”, iar astfel faptele care pot atrage răspunderea civilă a persoanelor avute în vedere de art. 169 alin. (1) din Legea nr. 85/2014 trebuie să fie ilicite, adică să fie comise cu nesocotirea unor dispoziții legale sau cu încălcarea unor reguli convenționale. Cele patru condiții ale răspunderii civile, mai sus menționate, trebuie îndeplinite indiferent de natura răspunderii — răspundere delictuală sau contractuală. Singura diferență dintre cele două forme de răspundere civilă nu este în materia condițiilor, ci a probațiunii, întrucât, în timp ce în cazul răspunderii delictuale toate cele patru condiții trebuie dovedite, în cazul răspunderii contractuale, una dintre ele este prezumată relativ, și anume vinovăția, dacă în prealabil se face dovada că persoana în cauză a încălcat o obligație contractuală. În acest sens sunt și prevederile criticate în cauză, potrivit cărora, în cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă, prezumția fiind relativă.

24. Cu privire la fapta prevăzută de art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, Curtea reține că aceasta se referă la trei ipoteze, și anume s-a ținut o contabilitate fictivă, s-a făcut să dispară unele documente contabile sau nu s-a ținut contabilitatea în conformitate cu legea. În ceea ce privește obligația de a ține registrele cerute de lege, condiția impusă de legiuitor este că neîndeplinirea acesteia, adică faptul că nu s-a ținut contabilitatea în conformitate cu legea, să fi contribuit la ajungerea societății în stare de insolvență. Așadar, simplul fapt că nu s-ar fi ținut contabilitatea potrivit legii nu este de natură să ducă la angajarea răspunderii în lipsa dovedirii raportului de cauzalitate între această faptă și ajungerea societății în stare de insolvență.

25. Curtea observă că normele juridice care reglementează organizarea și ținerea evidențelor contabile sunt cuprinse în Legea contabilității nr. 82/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, și în normele sale de aplicare. Ținerea unei contabilități fictive, cauzarea dispariției unor documente contabile sau neținerea contabilității în conformitate cu legea pot realiza atât conținutul art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, cât și al unor infracțiuni, cum ar fi infracțiunea de bancrută frauduloasă [art. 241 alin. (1) lit. a) din Codul penal] sau infracțiunea prevăzută de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale ori pot întruni conținutul unei contravenții la regimul fiscal. Având în vedere faptul că, în sine, încălcarea normelor privind ținerea contabilității nu este producătoare de prejudicii, nu este suficientă simpla existență a neținerii contabilității în conformitate cu legea, ci mai este necesar ca prin această faptă să se fi produs starea de insolvență, adică să existe legătură de cauzalitate între faptă și starea de încetare a plăților. Această faptă poate constitui nu doar o faptă ilicită din punct de vedere civil, ci poate realiza conținutul infracțiunii de bancrută frauduloasă sau al unor infracțiuni ori contravenții la regimul fiscal.

26. Curtea reține că, potrivit art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, criticat în speță, în cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu se prezumă. Prezumția este relativă și poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă admis de lege. Referitor la acest caz de angajare a răspunderii persoanelor care au contribuit la insolvența debitorului, Curtea reține că prezumția de existență a culpei și a legăturii de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu există numai în ceea ce privește faptele ilicite comise după intrarea în vigoare a Legii nr. 85/2014, cu respectarea art. 15 alin. (2) din Constituție.

27. Curtea învederează, de asemenea, faptul că în orice procedură de insolvență, analiza documentelor contabile este

esențială pentru a se stabili cauzele și împrejurările intrării în insolvență. Din acest motiv, legea instituie obligația depunerii acestor documente încă de la momentul deschiderii procedurii de insolvență, iar această obligație revine debitorului prin organele sale. Referitor la consecințele care decurg în acele cazuri în care aceste documente nu ajung să fie puse la dispoziția practicianului în insolvență desemnat în procedură, Curtea apreciază că prin completarea soluției legislative cuprinse în art. 138 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2006, astfel cum se regăsește în prezent în art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, legiuitorul a avut ca scop eliminarea unei practici judiciare contradictorii cu privire la atragerea răspunderii pentru neținerea contabilității atunci când administratorul social nu a predat documentele contabile. Aceasta întrucât, chiar dacă și în vechea reglementare opinia majoritară era în sensul antrenării răspunderii, concluzia se întemeia însă pe o prezumție judecătorească. În noua reglementare, prezumția este una legală, astfel încât, în cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă. Prezumția este relativă, astfel încât autorul faptei o poate răsturna prin predarea contabilității.

28. Pentru ca nerespectarea prevederilor referitoare la evidența contabilității să atragă răspunderea pentru intrarea în insolvență, Curtea reține ca fiind necesară dovedirea existenței prejudiciului, a culpei și a legăturii de cauzalitate între faptă și intrarea în insolvență a debitoarei. Întrucât acțiunea necesită stabilirea unei legături de cauzalitate între fapta administratorului și insuficiența activului, nu este suficientă existența faptei de a nu ține o contabilitate periodică și nerespectarea dispozițiilor legale, fără a se concretiza modul în care această faptă a dus la insuficiența activelor. Indiferent dacă este instituită prezumția că nu a fost ținută contabilitatea în conformitate cu legea, pentru atragerea răspunderii este necesară probarea faptului că neîndeplinirea obligațiilor prevăzute de legea contabilității a contribuit la starea de insolvență. Nedepunerea documentelor cerute de lege nu este echivalentă cu neîntocmirea contabilității sau cu întocmirea acesteia cu nerespectarea legii. În orice caz, este necesară mai întâi dovada certă a săvârșirii faptelor referitoare la ținerea contabilității și apoi caracterul lor ilicit, aplicarea prezumției relative referitoare la culpă și legătura de cauzalitate fiind ulterioară. Curtea subliniază însă că aceste aspecte nu intră în sfera atribuțiilor instanței de contencios constituțional, ci rămân la latitudinea instanței competente, întrucât administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar, ori de câte ori identifică persoanele culpabile de starea de

insolvență a debitorului, va promova acțiunea în antrenarea răspunderii patrimoniale.

29. În ceea ce privește legătura de cauzalitate, în doctrina de specialitate s-a reținut că între fapta ilicită și prejudiciu (starea de insolvență, în terminologia legii) trebuie să existe o relație directă de la cauză la efect, în sensul că lipsa disponibilităților se datorează faptei prevăzute de lege, neintrând în domeniul „cauzelor” faptele care au favorizat, iar nu determinat sau contribuit la producerea stării de insolvență a debitorului. Conform art. 169 alin. (1) din Legea nr. 85/2014, la cererea administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, judecătorul-sindic poate dispune ca o parte sau întregul pasiv al debitorului, persoană juridică, ajuns în stare de insolvență, fără să depășească prejudiciul aflat în legătură de cauzalitate cu fapta respectivă, să fie suportată de membrii organelor de conducere și/sau supraveghere din cadrul societății, precum și de orice alte persoane care au contribuit la starea de insolvență a debitorului. Săvârșirea unei fapte ilicite dintre cele prevăzute limitativ de lege și existența unui prejudiciu sunt două condiții necesare, dar nu sunt suficiente pentru a putea fi antrenată răspunderea unei persoane în temeiul art. 169 din Legea nr. 85/2014. Este necesar să se probeze și împrejurarea că prin săvârșirea faptei de către subiect a fost cauzat un prejudiciu debitorului și, indirect (consecutiv), creditorilor. Deci, instanța trebuie să rețină că insolvența a fost determinată, în tot sau în parte, de fapta ilicită a persoanei împotriva căreia este exercitată acțiunea în răspundere civilă.

30. Concluzionând, Curtea constată că prin noua reglementare cuprinsă în art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014, criticată în speță, legiuitorul a realizat o modificare esențială, ce ține de fapta de neținere a contabilității, și anume aceea că, în cazul nepredării documentelor contabile către administratorul judiciar sau lichidatorul judiciar, atât culpa, cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă relativ. Faptul că administratorul social sau lichidatorul judiciar nu au pus la dispoziția practicianului evidența contabilă, în temeiul obligației legale care le incumbă, naște prezumția relativă că evidența contabilă nu s-a ținut, fiind necesar și suficient ca persoanele a căror răspundere se angajează să fi contribuit la starea de insolvență a debitorului. Curtea precizează că autorul faptei poate însă să răstoarne prezumția de neținere a contabilității prin predarea către practicianul în insolvență a documentelor contabile.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gabriel Rusu în Dosarul nr. 8.403/99/2015/a1 al Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — Faliment, precum și de către Mircea Alexandru Georgescu și Levente Benko în Dosarul nr. 5.181/3/2017/a1 al Tribunalului București — Secția a VII-a civilă și constată că prevederile art. 169 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Iași — Secția a II-a civilă — Faliment și Tribunalului București — Secția a VII-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 iunie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 401

din 10 iunie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3)
din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Titirișcă	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, excepție ridicată de Societatea Sietrom Energia — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 2.795/208/2015*/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 732D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că părțile Consiliul Local al Municipiului Caransebeș și Municipiul Caransebeș, prin primar, au depus concluzii scrise în sensul respingerii, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, având în vedere jurisprudența în materie a Curții Constituționale. Invocă, în acest sens, Decizia nr. 234 din 15 martie 2012.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 25 aprilie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 2.795/208/2015*/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.** Excepția a fost ridicată de Societatea Sietrom Energia — S.R.L. din Timișoara într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri în rezoluțiunea unui contract, aflată în calea de atac a recursului.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, în esență, se susține că textul criticat este neconstituțional numai în măsura în care permite instanțelor de judecată să aplice în procesele în curs o prevedere a cărei neconstituționalitate a fost constatată de către Curtea Constituțională; rațiunea acestei norme este aceea că dispozițiile deja constatate ca fiind neconstituționale nu mai produc efecte pe viitor. Totodată, se apreciază că se creează o discriminare nejustificată pe criterii obiective și raționale între părțile care au invocat excepția de neconstituționalitate admisă de instanța de contencios constituțional și părțile din dosare aflate pe rolul instanțelor de judecată, în diferite faze de judecată, cărora li se pot aplica prevederile constatate ca fiind neconstituționale în funcție de data constatării neconstituționalității, aceste din urmă părți nemaiaivând posibilitatea de a invoca aceeași excepție de neconstituționalitate. Discriminarea este aleatorie, determinată de gradul de încărcare și ritmul de lucru al diferitelor instanțe de pe teritoriul țării, fără nicio legătură cu situația recurenților din aceste

dosare, care este, esențialmente, identică. Totodată, norma criticată încalcă egalitatea juridică în accesul la calea de atac a recursului, parte componentă a dreptului la un proces echitabil.

7. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens se arată că, o dată ce a fost admisă excepția de constituționalitate a unui text de lege, Curtea Constituțională nu mai poate reanaliza aceeași excepție, devenind incidente dispozițiile art. 147 alin. (1) și (2) din Constituție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 807 din 3 decembrie 2010, care au următorul cuprins: „(3) *Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”.

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, precum și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la judecarea cauzelor într-un termen rezonabil. De asemenea, se invocă și nerespectarea prevederilor art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil și ale art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autoarea acesteia este nemulțumită de aplicarea în timp a dispozițiilor legale referitoare la exercitarea căii de atac a recursului, în funcție de un anumit prag valoric al cererii deduse judecării, ca urmare a pronunțării Deciziei nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017, prin care s-a constatat că sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*” cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională.

14. Astfel, Curtea reține că, în cauză, anterior pronunțării deciziei antereferte, autoarea excepției de neconstituționalitate a investit Înalta Curte de Casație și Justiție cu o cerere de recurs împotriva deciziei pronunțate de Curtea de Apel Timișoara — Secția a II-a civilă, iar, în cadrul acestui litigiu, dar ulterior

publicării Deciziei nr. 369 din 30 mai 2017 în Monitorul Oficial al României, Partea I, a fost invocată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, precum și a celor ale art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992. Instanța judecătorească a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 și a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992.

15. În jurisprudența sa referitoare la efectele unei decizii prin care se constată neconstituționalitatea unei dispoziții legale, Curtea Constituțională a stabilit că o decizie de admitere a unei excepții de neconstituționalitate se va aplica în privința raporturilor juridice ce urmează a se naște după publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I — *facta futura*; de asemenea, decizia va fi aplicabilă în cauzele aflate pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării acesteia — cauze *pendinte*, în care respectivele dispoziții sunt aplicabile, indiferent de invocarea excepției până la publicarea deciziei de admitere, precum și, în mod excepțional, acelor situații care au devenit *facta praeterita* — respectiv cauzelor în care a fost invocată excepția, indiferent dacă până la publicarea acesteia au fost soluționate în mod definitiv, cauze în care este incident motivul de revizuire prevăzut în art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă (a se vedea Decizia nr. 660 din 4 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007, Decizia nr. 404 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 28 din 10 ianuarie 2017, paragrafele 27—29, Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2019, paragraful 49).

16. Așadar, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, o decizie de admitere a unei excepții de neconstituționalitate nu se aplică în cauzele soluționate definitiv la momentul publicării deciziei Curții și în care nu a fost invocată și dispusă sesizarea Curții Constituționale cu o excepție având ca obiect dispoziția legală constatată ca fiind neconstituțională.

17. În ceea ce privește situația din prezenta cauză, Curtea reține că, la momentul pronunțării hotărârii judecătorești de către instanța de apel (9 ianuarie 2017), moment anterior publicării Deciziei Curții Constituționale nr. 369 din 30 mai 2017 (20 iulie 2017), autoarea excepției de neconstituționalitate nu avea deschisă calea de atac a recursului în configurația stabilită ca urmare a constatării neconstituționalității pragului valoric al cererilor evaluabile în bani, reglementat în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, deoarece, în sensul jurisprudenței Curții Constituționale, existența sau inexistența căii de atac trebuie raportată la momentul pronunțării hotărârii judecătorești. Or,

astfel cum s-a stabilit în jurisprudența sa (a se vedea Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018, precitată, paragrafele 88—90), acest aspect, coroborat cu faptul că nu s-a invocat excepția de neconstituționalitate a prevederii legale constatate ulterior ca neconstituționale, conduce la concluzia că această cauză reprezintă *facta praeterita*, față de care decizia de admitere (Decizia nr. 369 din 30 mai 2017) nu este aplicabilă. De altfel, Curtea a statuat că, indiferent de data începerii procesului, hotărârile sunt supuse căilor de atac existente la momentul pronunțării lor (a se vedea Decizia nr. 454 din 4 iulie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 1 octombrie 2018, paragraful 64). Or, dacă hotărârea judecătorească nu era supusă recursului la momentul pronunțării și în cauză nici nu a fost invocată excepția de neconstituționalitate care privea acest aspect, nu mai poate fi solicitată aplicarea deciziei de admitere a respectivei prevederi legale, fiind vorba de un raport juridic epuizat. Cu alte cuvinte, fiind depășit momentul pronunțării hotărârii judecătorești, aceasta reprezintă *facta praeterita* în raport cu decizia de admitere pronunțată de Curtea Constituțională, astfel încât această decizie nu poate fi aplicată retroactiv. Prin urmare, părțile din astfel de cauze se află într-o situație juridică diferită de cea a părților care au invocat excepția de neconstituționalitate ulterior admisă prin Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, în procese începute înainte de data publicării deciziei (20 iulie 2017), astfel încât, din această perspectivă, nu poate fi reținută încălcarea principiului constituțional al egalității în drepturi sau a dreptului la un proces echitabil și la judecarea cauzelor într-un termen rezonabil.

18. În continuare, Curtea reține că reglementarea prevăzută de art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1997 este o aplicare în plan legislativ a dispozițiilor constituționale referitoare la efectele deciziilor Curții Constituționale. Astfel, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, prevederile din actele normative constatate ca fiind neconstituționale încetează să mai producă efecte juridice de la momentul publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar, conform art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, având aceleași efecte pentru toate autoritățile publice și toate subiectele de drept. În aceste condiții, având în vedere și că respectarea jurisprudenței Curții Constituționale constituie una dintre valorile care caracterizează statul de drept, Curtea observă că invocarea repetitivă a excepției de neconstituționalitate a unor norme constatate deja ca fiind neconstituționale și, implicit, înlăturate de la aplicare înfrânge caracterul general obligatoriu al deciziilor instanței de control constituțional.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Sietrom Energia — S.R.L. din Timișoara în Dosarul nr. 2.795/208/2015*/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și constată că dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 10 iunie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Titirișcă

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 404

din 10 iunie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „de la comunicarea hotărârilor definitive” din cuprinsul art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Titirișcă	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Sorin-Ioan-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Alexandrina Adriana Volintiru în Dosarul nr. 230/2/2018/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și care constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 924D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere faptul că autoarea excepției dorește, în fapt, modificarea reglementării, respectiv a datei de la care curge termenul de revizuire.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 16 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 230/2/2018/a1, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865.** Excepția a fost invocată de Alexandrina Adriana Volintiru într-o cauză civilă cu privire la care s-a exercitat calea extraordinară de atac a revizuirii, aflată în recurs.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată, în esență, că sintagma „de la comunicarea hotărârilor definitive” din cuprinsul art. 324 alin. 1 pct. 1 teza întâi nu respectă exigențele constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv cerințele de claritate, precizie și previzibilitate, fiind în contradicție cu noțiunea revizuirii, astfel cum este definită de art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865. Totodată, se mai arată că, potrivit dispozițiilor art. 322 din Codul de procedură civilă din 1865, revizuirea unei hotărâri se poate cere în momentul în care aceasta a rămas definitivă și că dispozițiile art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 sunt în contradicție cu acestea, deoarece termenul de declarare a revizuirii se raportează la data pronunțării/comunicării deciziei, iar nu la data rămânerii definitive a hotărârii. În opinia sa, hotărârea rămâne definitivă în situația în care aceasta nu a fost atacată sau a fost respinsă calea de atac; dacă ar rămâne definitivă de la data pronunțării, atunci nu s-ar mai menționa în dispozitiv „cu drept de recurs în 15 zile de la comunicare”.

6. **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât nu încalcă textele constituționale invocate. Totodată, arată că instanța de contencios constituțional a statuat că obligația părților de a-și exercita drepturile

procesuale în cadrul termenelor stabilite de lege reprezintă expresia aplicării principiului privind dreptul persoanei la judecarea procesului său în mod echitabil și într-un termen rezonabil. Se invocă Decizia Curții Constituționale nr. 235 din 5 iunie 2003, prin care s-a reținut că, prin art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, legiuitorul nu a înțeles să stabilească un tratament discriminatoriu, ci un regim legal diferit, impus de existența unor situații procesuale diferite, și, în aceste condiții, părților interesate nu li se încalcă accesul liber la justiție, atât timp cât pot sesiza instanțele judecătorești, în termenul legal, cu o cerere de revizuire.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, prevederile art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865. În ceea ce privește stabilirea obiectului excepției de neconstituționalitate, Curtea reține că, în jurisprudența sa, a statuat cu valoare de principiu că, în exercitarea controlului de constituționalitate, instanța de contencios constituțional trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate [a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006, Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012, sau Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017]. De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, determinarea obiectului excepției de neconstituționalitate este o operațiune care, pe lângă existența unor condiționări formale inerente ce incumbă în sarcina autorului acesteia, poate necesita și o apreciere obiectivă a Curții Constituționale, având în vedere finalitatea urmărită de autor prin ridicarea excepției. O atare concepție se impune tocmai datorită caracterului concret al controlului de constituționalitate exercitat pe cale de excepție [Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, precitată].

11. În prezenta cauză, din motivarea excepției de neconstituționalitate, se reține, însă, că obiect al controlului de constituționalitate îl reprezintă sintagma „de la comunicarea hotărârilor definitive”, din cuprinsul art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, dispoziții care au următorul cuprins: „*Termenul de revizuire este de o lună și se va socoti: 1. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 1, 2 și 7 alin. 1, de la comunicarea hotărârilor definitive, iar când hotărârile au fost*

date de instanțe de recurs după evocarea fondului, de la pronunțare; pentru hotărârile prevăzute la punctul 7 alin. 2 de la pronunțarea ultimei hotărâri; [...]”.

12. Curtea observă că la data de 15 februarie 2013 au intrat în vigoare majoritatea dispozițiilor din noul Cod de procedură civilă. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, dar și dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, potrivit căreia „dispozițiile Codului de procedură civilă se aplică numai proceselor și executărilor silită începute după intrarea acestuia în vigoare”, Curtea urmează să analizeze dispozițiile legale criticate din Codul de procedură civilă din 1865, întrucât ele continuă să producă efecte juridice în cauza de față.

13. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind principiul separației și echilibrului puterilor în stat și alin. (5) referitor la principiul legalității, ale art. 11 — *Dreptul internațional și dreptul intern*, ale art. 15 alin. (2) privind principiul neretroactivității legii civile, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*, ale art. 53 — *Restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți*, precum și ale art. 129 — *Folosirea căilor de atac*. Totodată, sunt invocate prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 13 privind dreptul la un recurs efectiv din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865, în sensul constituționalității acestora.

15. Astfel, prin Decizia nr. 214 din 28 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 2 mai 2008, Decizia nr. 1.083 din 14 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 786 din 25 noiembrie 2008, Decizia nr. 817 din 19 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 6 august 2009, și Decizia nr. 1.663 din 15 decembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 19 februarie 2010, Curtea a reținut că hotărârea atacată prin intermediul revizuirii nu este criticată în raport cu materialul dosarului existent la data pronunțării acelei hotărâri, ci numai pe baza unor împrejurări noi, necunoscute de instanța de judecată la data pronunțării. De aceea, formularea și motivarea unei cereri de revizuire nu depind în mod direct de cunoașterea argumentării instanței, care a stat la baza pronunțării hotărârii atacate. Totodată, Curtea a statuat că obligația părților de a-și exercita drepturile procesuale în cadrul termenelor stabilite de lege reprezintă expresia

aplicării principiului privind dreptul persoanei la judecarea procesului său în mod echitabil și într-un termen rezonabil.

16. De asemenea, prin Decizia nr. 1.270 din 12 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 781 din 23 noiembrie 2010, Curtea a decis că dispozițiile legale contestate sunt norme de procedură judiciară și se aplică tuturor persoanelor aflate într-o situație juridică identică. De altfel, în acord cu dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2), potrivit cărora „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, legiuitorul este liber să dispună cu privire la acestea. În plus, atât contestația în anulare, cât și revizuirea sunt mijloace procedurale de acces la o instanță superioară de control, adică sunt căi extraordinare de atac de retractare, admisibile numai în cazurile limitativ prevăzute de lege. Așa fiind, prin aceste mijloace procedurale instanța este ținută să verifice numai dacă există vreunul dintre motivele limitativ prevăzute de lege, neputând să examineze justetea soluției pronunțate. Partea interesată are posibilitatea de a-și valorifica drepturile în fața judecătorului fondului ori în fața judecătorului în căile ordinare de atac, fără a se putea admite soluția reexaminării *sine die* a unei hotărâri judecătorești, întrucât, cu excepția materiei penale, accesul liber la justiție este pe deplin respectat ori de câte ori partea interesată, în vederea valorificării unui drept sau unui interes legitim, a putut să se adreseze cel puțin o singură dată unei instanțe naționale.

17. Curtea mai reține că, prin Decizia nr. 576 din 29 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 24 iulie 2012, a statuat că pe calea revizuirii nu se realizează un control judiciar propriu-zis, iar faptul că aceeași instanță care a pronunțat hotărârea judecă și cererea de revizuire nu este de natură să influențeze aprecierea judecătorilor. Aceasta deoarece aspectele analizate pe calea revizuirii sunt diferite de cele examinate în fond, fiind necunoscute la acea dată. În această materie, ca de altfel în toate celelalte, legiuitorul a condiționat valorificarea unui drept de exercitarea sa în interiorul unui anumit termen; nu s-a procedat în acest fel cu intenția de a restrânge accesul liber la justiție, de care, în mod evident, cel interesat a beneficiat în cadrul termenului legat instituit, ci exclusiv pentru a instaura un climat de ordine, indispensabil în vederea exercitării dreptului constituțional prevăzut de art. 21, prevenind astfel abuzurile și asigurând protecția drepturilor și intereselor legitime ale celorlalte părți. De altfel, Curtea a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței ce i-a fost conferită prin Constituție, a condițiilor de exercitare a unui drept, subiectiv sau procesual, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă, în detrimentul altor titulari de drepturi, în egală măsură ocrotite.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandrina Adriana Volintiru în Dosarul nr. 230/2/2018/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și constată că sintagma „de la comunicarea hotărârilor definitive” din cuprinsul art. 324 alin. 1 pct. 1 din Codul de procedură civilă din 1865 este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 10 iunie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Titirișcă

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat

În temeiul prevederilor art. 257, 258 și art. 259 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare,

în baza Hotărârii Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.969/2017 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 428 din 9 iunie 2017, cu modificările ulterioare.

Art. 3. — Direcția generală management resurse umane și rețea școlară din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar de stat duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Sorin-Mihai Cîmpeanu

București, 6 august 2021.
Nr. 4.597.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 771 bis, care se poate achiziționa de la Biroul pentru relații cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR



„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,
e-mail: pierderiacte@ramo.ro, concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

